

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul hotărârii de Guvern privind aprobarea proiectului Legii pentru
modificarea unor acte normative
(facilitarea activității mediului de afaceri VII)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul hotărârii de Guvern privind aprobarea proiectului Legii pentru modificarea unor acte normative (facilitarea activității mediului de afaceri VII) a fost elaborat de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, cu suportul Secretariatului Consiliului Economic pe lângă Prim-ministru și a PNUD.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ sunt costurile pentru agenții economici urmare, în mare parte, reglementărilor care prevăd bariere administrative, cerințe, sancțiuni nejustificate sau depășite. Prin Dispoziția Guvernului nr. 110-d din 7 noiembrie 2022 a fost instituit Grupul de lucru pentru reformarea cadrului de reglementare a activității de întreprinzător: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=134026&lang=ro.

Grupul de lucru este responsabil de evaluarea cadrului de reglementare în următoarele domenii: inițierea și închiderea întreprinderilor; cerințe obligatorii față de activitatea de întreprinzător; reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător; reglementarea muncii; politica și administrarea fiscală; politica și administrarea vamală; raportarea; controlul de stat; atribuțiile organelor de urmărire penală în domeniul activității de întreprinzător; sancțiuni în raport cu agenții economici; servicii publice; alte servicii esențiale pentru activitatea de întreprinzător (notariale, bancare, utilități și telecomunicații), alte domenii relevante. De asemenea, Grupul de lucru este responsabil de elaborarea și promovarea periodică, prin intermediul Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, a modificărilor normative în scopul îmbunătățirii cadrului de reglementare.

Proiectul urmărește în calitate de finalități excluderea barierelor administrative, cerințelor nejustificate sau depășite, astfel fiind diminuate costurile pentru agenții economici în activitatea de întreprinzător.

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite sunt expuse mai detaliat în Analiza de Impact asupra proiectului.

Probleme specifice care au fost abordate în cazul fiecărei modificări propuse sunt următoarele:

1. Legea cu privire activitatea farmaceutică prevede că prin derogare de la prevederile art. 14/1 și ale art. 22, condițiile de licențiere a activității farmaceutice în localitățile rurale a cărei desfășurare este subvenționată de stat sunt reglementate de către Guvern (Art. 14/4). Mediul de afaceri are convingerea fermă că condițiile de licențiere a activității farmaceutice în localitățile rurale urmează a fi identice atât pentru unitățile care vor fi subvenționate de către stat, cât și

pentru cele care nu vor beneficia de subvenții. Considerăm că nu există argumente de punere în viitor într-o concurență neloială a acestor două categorii de unități, atât timp cât intenția este de a extinde numărul de farmacii din aceste localități și asigurarea accesului la produse și servicii într-un asortiment mai larg.

2. Articolul 11, lit. a) din Legea nr.267/1994 privind apărarea împotriva incendiilor stabilește expres că instruirea obligatorie se efectuează doar la Centru Republican de Instruire al Inspectoratului General pentru Situații de Urgență și doar de la Centrul în cauză pot fi obținute certificate privind absolvirea cursului de instruire în domeniul apărării împotriva incendiilor, fiind astfel instituit un monopol evident în privința serviciilor de instruire.

3. În prezent, cu toate că în majoritatea domeniilor de reglementare a activității de întreprinzător au fost incluse elemente de digitalizare și comunicare la distanță, Legea privind societățile pe acțiuni în multe situații nu admite documente electronice, semnătura electronică, fiind obligatorii doar documente semnate olograf, în special în raporturile între acționari și în procedurile adunării generale. Spre exemplu normele din lege obligă acționarul-persoană fizică care dorește să participe, sau nu are altă posibilitate să participe la adunarea generală a acționarilor decât prin reprezentant, să meargă la notar sau la administrația organizației de la locul de muncă, de studii sau de trai/organul de asistență socială pentru perfectarea procurii pe purtător de hârtie pentru reprezentant. Alte norme impun semnarea unor documente procedurale (proces-verbale) doar olograf și semnăturile în cauză trebuie să fie legalizate de notar sau de cenzori. Asemenea situații implică un disconfort logistic și financiar, ceea ce descurajează participarea activă a acționarilor în administrarea societății pe acțiuni și protejarea intereselor lor legitime. Motivul pentru care au fost incluse cerințe de autentificare a procurii, legalizarea a semnăturilor este prevenirea fraudelor, însă această preocupare nu este valabilă în cazul actelor semnate cu semnătură electronică calificată. În privința procedurii de vot, Legea S.A. conține o divergență de norme între prevederile art.59 și 62. Dacă primul prevede că nu este necesar de întrunit comisie specială pentru enumerarea voturilor dacă la votare participă mai puțin de 50 de acționari, atunci art.62 impune această procedură, precum și elaborarea procesului-verbal de votare separat, pentru toate cazurile. Fiind astfel creată o confuzie care duce în practică la interpretări divergente.

4. Una din provocările identificate de mediul de afaceri ține de obligațiile privind repatrierea mijloacelor bănești, care se impun prin Legea nr. 1466/1998 cu privire la reglementarea repatrierii de mijloace bănești, mărfuri și servicii provenite din tranzacțiile economice externe. Prin prevederile Legii în cauză, agenții economici rezidenți de bună-credință sunt pasibili de răspundere și pot fi sancționați pentru acțiunile/inacțiunile companiilor nerezidente care nu își îndeplinesc obligațiile contractuale (adică, neachitarea în termen pentru mărfurile/serviciile procurate). Astfel, pe lângă faptul suportării unor prejudicii financiare cauzate de neexecutarea de către terți a obligațiilor contractuale, agenții economici rezidenți sunt pasibili suplimentar la sancțiunile din partea Statului - prevăzute de Legea nr. 1466/1998. Considerăm că agenții economici nu ar trebui să fie sancționați de două ori pentru imposibilitatea recuperării datoriilor

legate de activitatea comercială externă. Mai mult decât atât, considerăm că prin abrogarea Legii nu va avea de suferit securitatea statului (așa cum prevede art. 1 alin. (2) al Legii), deoarece agenții economici însuși sunt interesați în repatrierea și încasarea mijloacelor bănești din comerțul extern. De asemenea, astfel de reglementări nu se regăsesc în practica statelor europene. În aceste condiții, este firesc să fie anulată practica învechită, care nu este conformă acquis-ului comunitar.

5. În conformitate cu prevederile art. 28 al.(1) al Legii nr. 1543/1998 cu privire la cadastrul bunurilor imobile, înregistrarea dreptului asupra bunului imobil se face inclusiv în temeiul certificatului constatator emis în conformitate cu prevederile Legii nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, în procedura de aprobare tacită. Totodată, art.40 din Legea nr. 1543/1998, când se referă la înregistrarea bunurilor în proces de construcție, nu indică certificatul constatator, ceea ce în mod nejustificat, creează o practică și abordare neuniformă la ASP în procesul de înregistrare și ceea ce contravine cu prevederile Legii nr.163/2010.

6. Prevederile alin. (2) al art. 22 din Legea nr.283/2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază stabilesc, că organizația particulară de pază nu are dreptul de a practica o altă activitate de întreprinzător, cu excepția vânzării-cumpărării utilajului necesar pentru desfășurarea activității particulare de pază. Astfel stabilind prin Legea vizată principiile, scopurile, subiectele și modul de prestare a serviciilor particulare de pază, sunt restricționate principiile generale juridice, organizatorice și economice ale activității de întreprinzător, în conformitate cu care agenții economici au dreptul, în numele lor (firmelor lor), să desfășoare activitate de întreprinzător în Republica Moldova în mod independent, din proprie inițiativă, în numele lor, pe riscul propriu și sub răspunderea lor patrimonială, cu scopul de a-și asigura o sursă permanentă de venituri și a favoriza creșterea bugetului de stat prin impozite și contribuții.

- Există problema care se manifestă prin imposibilitatea angajării în câmpul muncii a agenților de pază, deoarece costul cursurilor de calificare în calitate de paznic sunt exagerat de mari pentru categoria dată de muncitori. Aceste cursuri sunt de o durată mare și organizate doar în mun. Chișinău, ceea ce de asemenea mărește costul, candidați fiind din toate localitățile țării, trebuie să circule la Chișinău. Calculând în proporție costul per oră cursurile de paznic sunt mai scumpe decât studiile superioare de învățământ.

- Prevederile alin. (2) al art. 26 din Legea 283/2023 stabilesc, că instalarea, precum și orice modificare adusă sistemelor de alarmare, se efectuează numai după avizarea proiectelor de către organul de poliție competent, care controlează stadiul lucrărilor, inclusiv punerea în funcțiune. Aceste prevederi constituie o barieră birocratică nejustificată și necesită a fi exclusă. Astfel apare necesitatea de a opera careva modificări în lege și expunerea unor soluții clare și benefice pentru prestatori, consumatori precum și societate în general.

- Legea nr. 283/2023 privind activitatea particulară de detectiv și de pază nu reglementează exhaustiv procedura de primire, examinare și aprobare a documentației de proiectare. Totodată menționăm, că proiectarea, instalarea și întreținerea sistemelor de alarmare, a componentelor acestora, precum și exploatarea dispeceratelor de monitorizare a alarmelor se efectuează prin

intermediul specialiștilor (ingineri în domeniul electronic) angajați în domeniul dat. Însă acest serviciu se confundă de către organul de supraveghere cu lucrările efectuate de proiectanții din domeniul construcțiilor de clădiri. Astfel, este necesar de clarifica și concretiza aspectele respective prin modificarea corespunzătoare a legii.

7. Art. 11 lit. n¹) din Codul de Executare al Republicii Moldova prevede că, contractul de leasing are valoare de document executoriu doar în cazul în care locatorul este o organizație de creditare non-bancară sau o societate de leasing. Reglementarea curentă este limitativă, neconcurențială și contravine naturii juridice a leasingului financiar, fiind limitate în mod nejustificat drepturile băncilor în procesul de recuperare silită. Astfel, banca, în calitate de locator este obligată să solicite re-posesia legală a obiectelor de leasing doar prin instanța de judecată, ceea ce afectează în mod direct costul de risc și calitatea portofoliului de leasing.

8. Articolul 12 alin. (3) lit. c) liniuța 4 a Legii 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali prevede că pentru înregistrarea sucursalelor persoanelor juridice autohtone, se impune a indica numele și prenumele persoanei care exercită funcții de administrare a sucursalei, ceea ce considerăm inoportun, în condițiile fluctuației de cadre și a tendinței de reducere a birocrăției în activitatea de întreprinzător. Această prevedere, care impune persoanelor juridice să efectueze modificări în regulamentul sucursalei de fiecare dată când se modifică administratorul, de fapt, nu aduce nimănui nici o plus valoare, este o barieră nejustificată care provoacă costuri.

9. Acordul de Asociere stabilește expres că Republica Moldova trebuie să-si racordeze cadrul legal în așa fel, încât să fie eliminate barierele tehnice care stau în calea comerțului internațional. Începând cu anul 2015, mai multe acte normative au fost modificate și actualizate în conformitate cu prevederile Acordului de Asociere. În speță, Legea nr. 278/2007 privind controlul tutunului, Legea nr. 420/2006 privind activitatea de reglementare tehnică și Legea nr. 590/1995 cu privire la standardizare, au fost aduse în deplină conformitate cu practica europeană din domeniu. Ulterior, în anii 2016-2017, a urmat adoptarea unor reglementări tehnice specifice, și anume patru Regulamente sanitare care prevăd reglementări tehnice pentru produsele din tutun privind ingredientele, producerea, etichetarea, prezentarea, raportarea, notificarea, plasarea pe piață etc. (a se vedea Hotărârile Guvernului nr. 1065/2016 și nr. 613/2017). Cu toate acestea, multitudinea modificărilor aduse Legii nr. 278/2007 în 2015, precum și ulterior, nu au atins prevederile căzute în desuetudine din punct de vedere juridic, vizând – standardizarea și evaluarea conformității, și nu au actualizat Legea nr. 278/2007 în linie cu angajamentele asumate prin Acordul de Asociere și cu legislația națională din domeniu. În anul 2016, Parlamentul Republicii Moldova a aprobat Legea nr.20/2016 cu privire la standardizarea națională, care a abrogat Legea nr. 590/1995 cu privire la standardizare. Această nouă legislație a adus normele legale privind standardizarea în deplină conformitate cu practica europeană din domeniu și anume cu Regulamentul UE 1025/2012 privind standardizarea europeană. Astfel, noțiunea de „standarde conexe” a fost exclusă integral din Legea nr.20/2016 cu privire la standardizarea națională, și respectiv, urma să fie exclusă în decurs de 6 luni din

toată legislația națională. Spre regret, noțiunea de „standarde conexe” nu a fost exclusă și din Legea nr. 278/2007 în termenul prescris de Legea nr. 20/2016, ceea ce generează neconcordanțe legale și confuzie pentru operatorii pieței.

În Uniunea Europeană, inclusiv în România nu există certificarea de conformitate sau declarația de conformitate obligatorie pentru produsele din tutun sau pentru orice alte bunuri de larg consum, aceste acte permissive fiind o practică specifică în mare parte spațiului CSI. Prin urmare, același lucru este necesar a fi implementat și în Republica Moldova, în linie cu angajamentele asumate prin Acordul de Asociere.

Suplimentar menționăm că în cazul certificării conformității produselor este parcursă aceeași procedură, precum și se prezintă aceleași informații ca și în cazul Avizării sanitare a produselor, care au ca rezultat de fapt obținerea a două acte permissive care în esență urmăresc același scop – de a avea produse sigure și conforme puse la dispoziția consumatorilor.

10. Conform art. 23/1, alin.(9) din Legea nr.10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice corespunderea produselor cu impact asupra sănătății publice supuse expertizei sanitare cu cerințele regulamentelor sanitare se confirmă prin emiterea, după caz, a unuia dintre următoarele documente: a) aviz sanitar pentru producție în serie pentru producătorii autohtoni, eliberat pe un termen de 3 ani; b) aviz sanitar pentru produsele de import, eliberat pe un termen de un an în baza contractelor de furnizare. Avizului sanitar este prevăzut și la poziția 30 din Capitolul III. Actele permissive care se încadrează în categoria certificatelor din Anexa nr.1 la Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizarea a activității de întreprinzător. În anexa respectivă de asemenea sunt prevăzuți termeni diferiți similar prevederilor Legii nr. 10/2009. În acest sens este de remarcat tratamentul diferențiat pentru produsele autohtone și cele de import, care contravine Acordurilor internaționale la care Republica Moldova este parte. Paragraful 4 al art. III din GATT stabilește că „Produselor de pe teritoriul oricărei părți contractante importate pe teritoriul oricărei alte părți contractante li se va acorda un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat produselor similare de origine națională în ceea ce privește toate legile, reglementările și cerințele care afectează vânzarea lor internă, oferirea spre vânzare, cumpărare, transport, distribuție sau utilizare ”.

Această diferență de termen se amplifică și prin prisma costurilor pe care le suportă agenții economici importatori față de agenții economici producători locali. Deși însăși eliberarea avizului sanitar este gratuită, eliberarea acestuia are loc în baza unor încercări de laborator. În acest sens, este de remarcat că volumul și tipul încercărilor de laborator sunt la discreția Agenției Naționale pentru Sănătate Publică (ANSP), respectiv, de facto, sunt achitate serviciile pe care le-a solicitat ANSP și nu agentul economic, însă contul de plată este prezentat agentului economic.

11. Pentru obținerea dreptului de ședere al migrantului în muncă Legea nr.200/2010 impune să fie prezentate în prealabil doar contracte de muncă cu acea persoană în care să fie indicat un salariu ce are valoarea minimală echivalentă cu salariul mediu lunar pe economie. Această cerință în multe cazuri duce la imposibilitatea de a angaja în condiții de part-time pe angajați străini. Prevederea dată este folosită discriminatoriu în comparație cu cetățenii RM, care ocupă

funcții similare.

Articolul 43/17 din Legea nr.200/2010 stabilește că străinul care a fost luat la evidență inițială, este în drept să presteze muncă fără obținerea unei vize, a dreptului de aflare sau a dreptului de ședere provizorie cu condiția îndeplinirii cumulative a unor condiții, printre care, la lit.d): munca se prestează în baza contractului individual de muncă încheiat în formă de document electronic, semnat cu semnătura electronică calificată, eliberată în condițiile legii. Condiția respectivă este obligatorie și neexecutarea acesteia duce la imposibilitatea îndeplinirii condițiilor pentru prestarea muncii fără obținerea unei vize. Cu toate că în multe cazuri contractul nu poate fi semnat într-o formă electronică care să corespundă cerințelor legii naționale, însă ar putea fi semnat olograf și expediat prin poștă.

12. - Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior prevede, că comerțul cu ridicata se desfășoară prin intermediul unităților comerciale de tip C (unitate comercială cu o suprafață comercială de la 400 m² până la 1000 m² inclusiv). Din perspectiva economică, comerțul cu ridicata prin intermediul unităților de comerț cu suprafața comercială mai mică de 400 m.p. are multe justificări: în primul rând, acest lucru permite reducerea costurilor de închiriere și de întreținere (mai ales încălzire și alte servicii comunale) a spațiilor comerciale mari, ceea ce poate fi mai eficient în cazul în care volumul mărfurilor este relativ mic. De asemenea, comerțul cu ridicata prin intermediul unităților comerciale cu suprafața comercială mai mică de 400 m.p. facilitează optimizarea logistică și gestionarea mai precisă a stocurilor, evitând cheltuielile inutile pentru depozitarea unui număr mare de mărfuri. Mulți agenți economici, care se ocupă cu comerțul cu ridicata, importă la comandă cantități mici de mărfuri și le vând imediat (sau în scurt timp) clienților săi. În acest caz, comercianții nu au nevoie să dețină depozite sau unități comerciale de mari dimensiuni (unități comerciale de tip "C"). Această abordare le permite comercianților să fie mai flexibili în gestionarea stocurilor și să reducă costurile asociate cu întreținerea spațiilor comerciale. De asemenea, ajută la evitarea risipei de resurse și la furnizarea rapidă a mărfurilor proaspete la solicitarea clienților. Un număr mare de locatori, care au investit în construirea spațiilor de depozitare, subdivizate în secțiuni separate, se confruntă acum cu pierderi semnificative din cauza restricțiilor impuse de legislație, anume: locatarii, care se ocupă cu comerțul cu ridicata, sunt nevoiți să închirieze unități comerciale/depozite de tip "C". Aceste restricții afectează negativ locatarii (care desfășoară activități de comerț cu ridicata) și împiedică închirierea spațiilor potrivite pentru activitățile lor.

- Producătorul autohton necesită o atenție deosebită din partea statului deoarece prin activitatea sa creează locuri de muncă, fiind aduse contribuții la buget sub formă de impozite și defalcări în fondul de asigurări sociale. Promovarea produsului local prin metode administrative nu este posibilă deoarece vor fi create bariere în calea comerțului. Totuși, pentru a promova produsul local, pot fi utilizate mijloace de informare, fără a crea bariere în calea comerțului. Astfel, consumatorul necesită a fi informat referitor la țara de origine și, reieșind din propriile preferințe, va alege și procura produsul.

13. Efectuarea verificării legalității operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal de către CNPDCP, constatarea încălcărilor prevederilor legale în domeniu, constatarea faptelor

contravenționale, precum și realizarea sarcinilor de agent constator are loc în cadrul controalelor desfășurate în baza Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, în majoritatea cazurilor, în temeiul plângerilor subiecților de date, prin solicitarea de informații din oficiu, fără a efectua controale planificate sau cu ieșire la fața locului. Specificăm că CNPDCP nu a efectuat și nu are capacitatea de a efectua controale planificate asupra conformității prelucrării datelor cu caracter personal cu cerințele Legii nr. 133/2011, având în vedere numărul mare de plângeri parvenite din partea subiecților de date, care deplâng operațiuni neconforme a datelor cu caracter personal ce îi vizează. Suplimentar, subliniem că potrivit structurii sale, CNPDCP nu are instituită/prevăzută o subdiviziune care să dețină competențe vizând analiza riscurilor, planificarea controalelor de stat, elaborarea planului anual de acțiuni care să reflecte obiectivele de activitate și valorile-țintă ale indicatorilor de performanță și, respectiv, elaborarea informațiilor privind performanțele activității organului de control în baza indicatorilor de performanță.

14. Legea nr.62/2022 cu privire la publicitate stabilește că autorizația pentru dispozitiv publicitar se eliberează gratuit, pentru o perioadă de 5 ani , în conformitate cu Nomenclatorul actelor permissive prevăzut de Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător (alin.(4) al art. 32). Pe de altă parte, anexa nr. 1 la Legea nr. 160/2011 operează cu termenul de „autorizație de plasare a publicității exterioare”, care este diferit de cel utilizat în legea publicității și care creează confuzii. Aceeași anexă nu face referire la caracterul gratuit al acestui act permisiv. Nu în ultimul rând, termenul de valabilitate al actului permisiv reglementat în Legea nr. 160/2011, care este doar de 12 luni, urmează a fi corelat cu termenul din legea nr.62/2022 (5 ani).

15. Se atestă previzibilitate și transparență insuficientă în privința procedurii și tarifelor pentru acreditarea laboratoarelor. Cu toate că în special acreditarea în scopul recunoașterii oficiale este prevăzută și impusă de lege, totuși procedura de acreditare este reglementată destul de vag, cadrul normativ nu vine cu niște limite mai clare de timp și cadrul procedural cu mai multe detalii nu este stabilit în cadrul normativ (preponderent la nivel de standarde). Însă ce este mai important, în privința tarifelor nu este aprobată și publicată în mod oficial o listă de tarife orientative, fiind prevăzută doar abordarea metodologică generală în anexa din Legea nr.235/2011, cu toate că MOLDAC este instituție publică și, conform Legii nr.98/2012, lista de servicii și tarife la acestea este obligatorie să fie aprobată de Guvern. În paralel, mai mulți solicitanți de acreditare s-au expus asupra tarifelor exagerat de înalte pentru obținerea acreditării.

16. Chiar dacă în prezent, în baza prevederilor art.50/1 din Legea 291/2016, și urmare notificărilor entităților interesate, Agenția Servicii Publice publică lista paginilor web/platformelor/aplicațiilor prin intermediul cărora sunt accesate jocuri de noroc, care nu sunt autorizate în modul stabilit; ulterior, ANRCETI emite o decizie prin care obligă furnizorii de servicii de comunicații electronice să blocheze imediat accesul utilizatorilor din Republica Moldova la sursele menționate. Totuși potrivit datelor analizate de Serviciul Prevenirea și

Combaterea Spălării Banilor, jucătorii din Republica Moldova își pot crea un cont la operatorii internaționali de jocuri de noroc on-line și nu există nici o lege care să interzică asta și nici o sancțiune pentru cei care aleg să joace jocuri de cazinou neautorizat pe internet. Cetățenii din Republica Moldova, prin intermediul terminalelor de plată sau a portmoneelor electronice, pot direct suplini conturile de joc pe site-uri cu jocuri de noroc, care sunt blocate în multe state. Acest fapt duce la încălcarea legii prin participarea la jocuri de noroc care nu sunt autorizate pe teritoriul Moldovei, posibilă spălare de bani și, implicit este afectat și bugetul de stat.

17. Legea cu privire la publicitate nr. 62/2022 în art.30 alin. (1) și (2) prevede că nu constituie publicitate exterioară și nu necesită autorizație pentru dispozitiv publicitar: a) firma cu o suprafață maximă de 1 m²; b) vitrinele localurilor de comerț și de prestări de servicii, amenajate cu mărfuri comercializate și iluminate pe timp de noapte, iar orice alte imagini și/sau inscripții amplasate pe un local de comerț sau de prestări de servicii, cu excepția celor prevăzute la alin.(1), se consideră publicitate și se autorizează în modul stabilit.” Conform art. 3 din Legea nr. 62/2022 termenul “firmă” presupune orice inscripție amplasată pe imobilul în care își desfășoară activitatea un comerciant sau într-un loc adiacent, special amenajat, având ca obiect denumirea, marca comercială, logotipul/emblema, programul de activitate și/sau genurile de activitate ale comerciantului respectiv și, după caz, elemente de design și aranjament artistic/arhitectural. Mediul de afaceri consideră că suprafața maximă actuală reglementată de 1 metru pătrat este una insuficientă, care nu permite agenților economici să încadreze majoritatea informațiilor care se doresc a fi comunicate, inclusiv ținând cont de obligațiile impuse prin lege în ceea ce privește conținutul firmei de la locurile de comerț. Deoarece multe din firmele de la locurile de comerț au o suprafață mai mare de 1 metru pătrat, suprafața firmei care excedă această mărime este taxată neuniform și excesiv de către autoritățile publice locale. Luând în considerare la momentul actual diversitatea contribuabililor și noua noțiune utilizată în Lege (cea de Dispozitiv publicitar ca și obiect al autorizării și impunerii cu taxă locală) cu un sens extrem de larg și general, fără intervenția cu anumite concretizări privind modul de aplicare, precum și fără introducerea anumitor derogări justificate, taxa care se va aplica pentru dispozitivele publicitare devine o povara fiscală majoră, pentru instituțiile financiare, dar și pentru orice alți agenți economici, pentru că, practic orice informație afișata ce depășește 1m² devine publicitate, indiferent de locul plasării acesteia. Pentru a justifica afirmația expusă în privința contradicțiilor ce pot apărea în procesul de aplicare, precum și în privința necesității introducerii unor norme derogatorii, intervenim cu următoarele argumente și exemplificări. Reieșind din prevederea legală conform căreia orice informație ce depășește suprafața de 1m² va fi calificată ca publicitate, în categoria de ”dispozitiv publicitar” ca și obiect al autorizării și impozitării, urmează să se încadreze inclusiv:

- **denumirea, emblema și marca comercială a Companiei** . În cazul în care denumirea agentului economic va fi echivalată publicității, urmare a micșorării dimensiunilor acesteia (reieșind din necesitatea de a reduce cheltuielile), o parte din consecințele negative a acestui fapt, vor fi suportate indirect și de către consumator, care va fi limitat în posibilitatea identificării facile a locației unde agentul economic își desfășoară activitatea. Ținem să menționăm că potrivit rapoartelor statistice, în Republica Moldova

se înregistrează 15 966 unități de comerț cu amănuntul, a căror panouri informaționale din categoria menționată mai sus, nu se vor încadra în suprafața de 1m2.

- **informația privind regimul de muncă al Companiei**
- **alte tipuri de afișe, panouri obligatorii impuse prin acte normative speciale.** Plasarea unor informații se efectuează de către o mare parte din agenții economici, ca urmare a obligativității respectării cerințelor imperative ale actelor normative în vigoare și nu în scop de publicitate. Spre exemplu: informația privind cursurile de cumpărare și vânzare a valutei în conformitate cu prevederile Legii despre reglementarea valutară nr.62/2008; panoul informativ cu prețurile la produsele petroliere afișate de către stațiile PECO, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr.1117/2002, “La intrarea pe teritoriul stației și lângă operator se instalează panouri informative cu specificarea produselor petroliere propuse spre comercializare, a calității lor, a mărcilor, a prețurilor cu amănuntul pentru o unitate de volum sau o unitate de greutate...”. Etc.

Considerăm că o suprafață de 3 metri pătrați a firmei ar fi una suficientă pentru difuzarea completă a informațiilor la locurile de comerț și nu ar putea fi considerată excesivă din perspectiva aspectului estetic și arhitectural.

Legea cu privire la publicitate nu reglementează dreptul titularului actului permisiv de a prelungi termenul de valabilitate al autorizației pentru dispozitiv publicitar, stabilind în toate cazurile obligația titularului de a demonta dispozitivele publicitare fixe în termen de 15 zile lucrătoare de la expirarea termenului (alin. (4) al art. 31). Această normă contravine legii nr. 160/2011, care reglementează în art. 6 condițiile și modul de prelungire a valabilității actelor permissive. În acest context este lipsită de necesitate și urmează a fi eliminată norma din art. 32, alin. (13) a Legii care prevede că în cazul în care cererea de solicitare a unei noi autorizații pentru dispozitiv publicitar este depusă cu cel mult 90 de zile și cel puțin 30 de zile calendaristice înainte de expirarea termenului de valabilitate al autorizației în vigoare, titularul acesteia are drept prioritar pentru eliberarea unei noi autorizații pentru aceeași locație.

La moment Legea cu privire la publicitate conține prevederi de supra-reglementare în ceea ce ține de autorizarea plasării publicității pe vehicule deoarece prevede eliberarea autorizației de APL și avizului prealabil eliberat de poliție (articolul 40). Considerăm că este suficient doar avizul Poliției și necesitatea eliminării autorizației APL. Mai mult decât atât, o dată cu intrarea în vigoare a noii legi a publicității, reprezentanții mediului de afaceri au semnalat practicile (similare celor existente în cazul autorizării dispozitivelor publicitare) de refuz în eliberarea autorizațiilor pentru vehicule în lipsa regulamentelor locale privind publicitatea exterioară.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul nu are scopul de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene. Totodată, la elaborarea prezentului proiect de lege s-a ținut cont de bunele practici și de legislația europeană în domeniu.

4. Principalele prevederi ale proiectului de lege și evidențierea elementelor noi

Principalele prevederi ale proiectului:

1. În art.14/1 din Legea cu privire activitatea farmaceutică nr.1456/1993 se propune stabilirea condițiilor de licențiere unice pentru farmaciile din localitățile rurale indiferent de subvenționare.

2. Se propune excluderea monopolului Centrului Republican de Instruire al Inspectoratului General pentru Situații de Urgență de organizare a instruirilor obligatorii și de eliberare a certificatelor privind absolvirea cursului de instruire în domeniul apărării împotriva incendiilor, fiind acordată posibilitatea de instruire la oricare instituție acreditată în acest sens prin modificarea literei a) al articolului 11 din Legea 267/1994 privind apărarea împotriva incendiilor.

3. Se propun următoarele modificări la Legea privind societățile pe acțiuni nr. 1134/1997:

- Includerea documentului electronic și semnăturii electronice pentru împuterniciri de reprezentare în baza semnăturii electronice al acționarului, alternativ la procură autenticată notarial sau de conducerea de la locul de muncă, în modul în care se va decide prin hotărârea adunării generale sau se va prevedea în statutul S.A.

- Modul de semnarea a listei acționarilor care participă la adunarea generală să fie posibil inclusiv în baza semnăturii electronice calificate

- Includerea posibilității utilizării documentului electronic și semnăturii electronice inclusiv pentru documentele adunării generale (procesul-verbal al adunării generale)

- Eliminarea obligației de a legaliza semnătura la notar sau comisia de cenzori să autentifice semnăturile președintelui și secretarului adunării generale (și acționarilor) în toate cazurile în care aceștia semnează cu semnătură electronică calificată

- Eliminarea obligației de a întocmi separat procesul-verbal privind rezultatul votului dacă la adunare au participat mai puțin de 50 de acționari.

4. Se propune abrogarea Legii nr.1466/1998 cu privire la reglementarea repatrierii de mijloace bănești, mărfuri și servicii provenite din tranzacțiile economice externe în vederea anulării oricăror restricții privind circulația capitalului, în particular în ceea ce privește obligațiile privind repatrierea mijloacelor bănești (în corespundere cu practicile comunitare).

5. Completarea Legii nr.1543/1998 cadastrului bunurilor imobile cu dreptul de a putea înregistra bunul imobil în proces de construcție în baza autorizației de construire sau a certificatului constatator (în urma aprobării tacite), adică în art. 40⁵, al. 6 cu referire la înregistrarea primară de indicat și certificatul constatator. Implicit, să fie eliminată discordanța din Legea nr.1543/1998, care în linii generale în privința bunurilor imobile (de orice categorie) stabilește că certificatul constatator servește temei pentru înregistrarea drepturilor (art.28), însă nu prevede aceasta expres și în raport cu bunurile în proces de construcție.

6. Se propun următoarele modificări la nr.283/2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază:

- Abrogarea alin. (2) al articolului 22, fiind exclusă interdicția pentru organizația particulară de pază de a practica o altă activitate de întreprinzător, cu excepția vânzării-cumpărării utilajului necesar pentru desfășurarea activității particulare de pază.

- Modificarea articolului 22¹ alin. (1), lit. c), etc. cu scopul de a prevedea posibilitatea pentru gardienii (paznici) care nu necesită să fie dotați cu arme de foc în activitatea de prestare a serviciilor de pază fizică cursurile de calificare și perfecționare pot fi organizate la locul de serviciu. Examenele de calificare vor fi susținute în fața comisiilor din cadrul organizațiilor particulare de detectiv și de pază, constituite în acest scop prin ordinele (dispozițiile) administratorilor organizațiilor nominalizate.

- Alineatul (2) al articolului 26 va avea următorul cuprins: „(2) Despre instalarea, precum și orice modificare adusă sistemelor de alarmare, se informează organul de poliție competent în timp de 30 zile după conectare. În cazul în care persoanele competente din cadrul organului de poliție depistează obiecții la documentație prezentată, aceasta se va prescrie de a fi modificat corespunzător.”

- Punctele 29 și 30 din Regulamentul – tip al activității particulare de pază (anexa nr.2 la Lege) se expun în redacție nouă, fiind asigurat un nivel înalt de previzibilitate și claritate a procedurii de primire, examinare și aprobare a documentației de proiectare.

7. Se propune modificarea art. 11 lit. n¹)) din Codul de Executare al Republicii Moldova, în sensul includerii băncilor în lista locatorilor ce pot beneficia de faptul că contractul de leasing are valoare de document executoriu.

8. Se propune modificarea articolului 12 alineatul (3) lit. c) liniuța 4 din Legea 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali astfel încât indicarea administratorului sucursalei în Regulamentul sucursalei persoanei juridice să fie doar ca o opțiune, dar nu o obligație.

9. În scopul reducerii costurilor de desfășurare a afacerilor, eliminării poverii administrative și a birocrăției excesive, dar și a simplificării procedurilor de obținere a permisiunii de a plasa pe piață produse din tutun în Republica Moldova, se propune excluderea obligativității Certificării de conformitate pentru organizațiile care importă sau produc aceste produse, fiind necesară actualizarea Legii nr. 278/2007 privind controlul tutunului cu normele curente privind standardizarea, prin excluderea obligației de evaluare a conformității de la art. 9 prin abrogarea integrală a acestui articol, în concordanță cu Acordul de Asociere RM-UE și practica europeană.

10. În Legea nr.10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice și Anexa nr.1 la Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizarea a activității de întreprinzător se propune uniformizarea termenului de valabilitate a avizului sanitar prin extinderea la 3 ani atât pentru produsele autohtone cât și pentru cele de import.

11. Acordarea posibilității de a angaja lucrătorii migranți cu condiții de part-time, cu achitarea salariului în conformitate cu timpul real lucrat. Se propune modificarea prevederilor de la art. 43/4 Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor condiția ca în copia contractului individual de muncă al străinului care se prezintă să fie indicat anume „salariului lunar, care nu trebuie să fie mai mic decât salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul de gestiune”. La Articolul 43¹⁷ alineatul (1) litera d) cuvintele „încheiat în formă de document electronic, semnat cu semnătura electronică calificată, eliberată în condițiile legii.” se substituie cu cuvintele „încheiat în formă simplă scrisă semnat cu semnătură olografă sau încheiat în formă de document electronic, semnat cu semnătura electronică calificată, eliberată în condițiile legii”.

12. - Se propune excluderea sintagmei ”de tip C (conform anexei nr.5) ” din Art. 8 alin. (1) al Legii 231/2010, cu expunerea alineatului (1) în următoare redacție: ”(1) Comerțul cu ridicata se desfășoară prin intermediul unităților comerciale, care dispun, după caz, de depozite, organizează păstrarea și prelucrarea produselor, completează stocurile de marfă, asigură suportul informațional, prestează servicii de transport, oferă și alte servicii aferente comerțului.”

- Se propune modificarea Legii cu privire la comerțul interior și anume a art. 20, alin. (4), fiind prevăzut că pe indicatorul de preț pentru produse se va indica și țara de origine.

13. Se propune abrogarea art. 26 al Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

14. Se propune ajustarea Nomenclatorului actelor permissive prevăzut de Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător la capitolul denumirea, costul și valabilitatea autorizației publicității cu prevederile Legii cu privire la publicitate nr.62/2022 (5 ani).

15. Se propune modificarea Legii nr.235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității cu obiectivul de a reduce prețul la serviciile de acreditare MOLDAC prin micșorarea plafonului stabilit în metodologie din anexa nr.1 din Legea nr.235/2011 până la 30% din salariul mediu pe economie (în prezent onorariul experților se limitează la maxim 50% din salariu mediu pe economie pentru 1 zi lucrătoare) și includerea unei prevederi exprese conform căreia lista serviciilor prestate de I.P. Centrul Național de Acreditare „Moldac” și tarifelor la acestea, se aprobă de Guvern, pentru a asigura previzibilitatea și transparența serviciilor de acreditare.

16. Se propun modificări la Legea nr.291/2016 cu privire la organizarea și desfășurarea jocurilor de noroc, la art.50¹ pentru a fortifica și expune cu mai multe detalii procesul de monitorizare a paginilor web/aplicațiilor care acordă acces la jocuri de noroc neautorizate, din partea ASP și interacțiunea cu ANRCETI. Se propune completarea legii cu art.50² în care să fie prevăzut obligația prestatorilor de servicii de plată de a refuza executarea ordinelor de plată sau inițierea operațiunilor de plată, în condițiile și modul stabilit de Legea nr.114/2012 cu

privire la serviciile de plată și moneda electronică, în favoarea organizatorilor de jocuri de noroc neautorizați, adică de blocarea transferurilor de pe conturile de plăți folosite pentru alimentarea conturilor de joc ale jucătorului sau pentru plasarea mizelor pe paginilor web/ platformelor/ aplicațiilor blocate sau neautorizate. Măsură și procedură suplimentară la blocarea însăși accesului la aceste pagini web/aplicații prin dispoziția ANRCETI.

17: - Se propune modificarea Legii cu privire la publicitate nr. 62/2022 în art.30 de majorat suprafața maximă a firmei (de la 1m² la 3m²) care nu va fi considerată publicitate și nu va necesita să fie autorizată și taxată care azi se face neuniform și excesiv de către autoritățile publice locale.

- Se propune includerea posibilității de prelungire a termenului de valabilitate a autorizației pentru dispozitiv publicitar prin modificarea corespunzătoare a alin. (4) al art. 31 din Legea cu privire la publicitate.

- Se propune excluderea din articolul 40 a Legii nr.62/2022 a autorizației de plasare a publicității pe vehicule eliberate de autoritatea administrației publice locale pe al cărei teritoriu este înregistrat respectivul vehicul. Considerăm că este suficient doar avizul Poliției și necesitatea eliminării autorizației APL.

5. Fundamentarea economico-financiară

Adoptarea prezentului proiect de lege nu va avea ca efect majorarea cheltuielilor bugetare.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Implementarea prevederilor proiectului de lege nu va necesita operarea modificărilor/completărilor în alte acte normative. Nu va fi necesar elaborarea unor acte normative noi.

Prin derogare de la prevederile art.56 alin. (1) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative se propune intrarea în vigoare a legii la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Proiectul nu conține norme care ar stabili cerințe, interdicții pentru mediul de afaceri, care ar necesita acordarea unui termen pentru conformare. Totodată, din momentul publicării legii vor fi eliminate barierele administrative, cerințele, sancțiunile nejustificate sau depășite, fiind excluse costurile pentru agenții economici.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În vederea implementării Dispoziției Guvernului nr. 110-d din 7 noiembrie 2022, cu privire la instituirea Grupului de lucru pentru reformarea cadrului de reglementare a activității de întreprinzător, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, în colaborare cu Secretariatul Consiliului Economic pe lângă Prim-ministru a solicitat ca în adresa Secretariatului Consiliului Economic să fie transmise propuneri de modificări la legi și hotărâri de Guvern, în scopul de a elimina impedimente și povară de reglementare nejustificate și în baza propunerilor să fie elaborate următoarele două pachete de dereglementare - pachetul nr. 6

care va conține modificări la Hotărâri de Guvern și pachetul nr. 7 care va conține modificări la legi. Termenul limită de prezentare a propunerilor a fost stabilit până în data de 30 noiembrie 2023.

Astfel, în procesul de consultare au fost colectate și analizate mai mult de 200 de propuneri, fără a ține cont și de propunerile suplimentare care se conțin în documentele anuale prelucrate și sistematizate (ex: Cartea Albă 2023 a Asociației Investitorilor Străini sau Agenda Legislativă al AIM). Propuneri au fost înaintate pentru domeniile/sectoarele: *justiție; fiscalitate; piața forței de muncă/securitatea și sănătate în muncă; concurența; formarea prețului la produse petroliere; prețurile produsele social importante; economia verde (mediu); transformare digitală; relații funciare; sistemul financiar; telecom; loterie și jocuri de noroc; metrologie; publicitate; valori imobiliare; date cu caracter personal; construcții și înregistrarea cadastrală; activitatea MOLDAC*, ș.a. de la un șir de asociații, autorități publice și agenți economici. Propuneri au fost înaintate în mare parte de asociațiile de business (Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova, Asociația Investitorilor Străini, Camera de Comerț Americană din Moldova (AmCham Moldova), Asociația Businessului European (EBA), Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova, Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC (ATIC), Asociația Patronală Alianța Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova, Asociația Patronală "Asociația Națională a Restaurantelor și a Localurilor de Agreement "MĂR", Asociația Contabililor și Auditorilor Profesioniști din Moldova.), inclusiv și de companii (Endava, Orange, NGM Company, ș.a.). La fel propuneri au parvenit și de la anumite autorități publice (APP, ANSA, Ministerul Culturii, Inspectoratul de Migrație, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova).

Urmare exercițiului de consultare cu antreprenorii și asociațiile de business s-a elaborat proiectul respectiv. În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional anunțul privind inițierea elaborării proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative a fost publicat pe portalul particip.gov.md - https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/12238. Anunțul privind consultare publică privind analiza impactului de reglementare la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative a fost publicat pe portalul particip.gov.md - https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/12345.

Proiectul a fost prezentat și discutat în ședința din 25 martie 2024 organizată pe platforma Consiliului Economic pe lângă Prim-ministru, în cadrul Grupului de lucru sectorial.

Proiectul va fi remis spre avizare oficială următoarelor autorități publice: Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Finanțelor, Consiliul Concurenței, Ministerul Sănătății, Banca Națională a Moldovei, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, Centrul Național de Acreditare, Agenția Servicii Publice, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Justiției alte autorități responsabile de domeniile de reglementare prin legile care sunt supuse modificării și completării.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul de lege va fi supus expertizei anticorupție

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul de lege nu necesită a fi supus expertizei de compatibilitate.

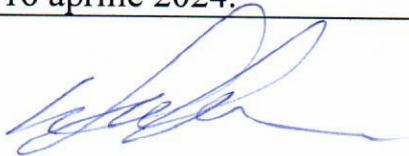
10. Constatările expertizei juridice

Proiectul de lege va fi supus expertizei juridice.

11. Constatările altor expertize

În scopul implementării principiilor transparenței procesului decizional și respectării intereselor societății și drepturilor întreprinzătorilor, în conformitate cu Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de reglementare a activității de întreprinzător, Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative și Hotărârea Guvernului nr.23/2019 cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, analiza impactului de reglementare asupra proiectului de lege a fost examinată și susținută în cadrul ședinței Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din 16 aprilie 2024.

Secretar de Stat

Veronica ARPINTIN